

A magyarországi szolidáris gazdaság jó gyakorlatai

Színes Gyöngyök Egyesület

A Színes Gyöngyök Egyesület a hátrányos helyzetű, elsősorban roma származású emberek és családok részére biztosít szolgáltatásokat.

A romák között is fokozott hátrányokat elviselni kénytelen nők életminőségének és foglalkoztatási helyzetének javítása érdekében fejtjük ki legfőképp tevékenységünket.

Programjaink és szolgáltatásaink által évente több ezer embert érünk el, Baranya megye meghatározó roma szervezeteként. Legújabb projektünk kapcsán létrehoztuk a régió első cigány lakásétermét. A kezdeményezés célja, hogy egy olyan találkozási pont jöhessen létre, ahol a nem cigány lakosság megismerheti a cigány lakosság szokásait, értékeit és nem utolsósorban az ételeit.

A pécsi Színes Gyöngyök Egyesület 2004-ben azért jött létre, hogy segítse a roma nőket családi és társadalmi szerepeikben: hátrányos helyzetüket ellensúlyozandó támogatni kívánjuk őket szociális, jogi, mentálhigiénés tanácsadással és a közéletben való szereplésük elősegítésével, elsősorban az érdekérvényesítés, érdekképviselet, főként a roma nők szerepeire, lehetőségeikre, megerősítésére, a családjuk és közösségeiken belül való szerepük minél hatékonyabb megélésére fókuszálva.

Pécsi Nőközpontunkban 2006 óta annak érdekében dolgozunk, hogy a valamilyen szempontból hátrányos helyzetű nők és családjaik életminőségén és foglalkoztatási helyzetén pozitív irányban változtassunk. Kiemelten kezeljük azokat a képzéseket, konferenciákat és egyéb fórumokat, melyeket romáknak, illetve roma civil szervezetek munkatársainak szervezünk: ezek növelik az egyéni érdekérvényesítő képességet, segítik a közéleti szerepvállalást, a civil szervezeteknek pedig olyan fejlődési lehetőséget kínálnak, melynek eredményeként nagyobb súllyal tudnak részt venni a közéletben. Tanácsadási tevékenységeinkkel a hozzánk fordulók információkhoz való hozzáférését biztosítjuk: segítséget nyújtunk szociális és jogi ügyeik intézésében, álláskeresésükben támogatjuk őket az irodánkban működő Foglalkoztatási Információs Pontban.

Gyermek- és ifjúsági programjaink a hátrányos helyzetű gyermekek számára szervezett tehetséggondozó műhelyünk, ünnepi játszóházak, rendezvények és nyári táborok mellett az integráció elősegítését tűzik ki célul a roma és nem roma fiatalok közötti találkozásokkal, elsősorban közös önkéntes tevékenységek által. Távlati céljaink között szerepel a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok iskolai integrációjának támogatása rendszeres iskolán kívüli programokkal.

Az utóbbi években kiemelt célkitűzésünké vált az egészséggel kapcsolatos szemlélet formálása a hátrányos helyzetű csoportokban: az egészséges életmód fontosságára kívánjuk felhívni a figyelmet. Az Egyenlő Eséllyel a Rák Ellen emlőszűrő és felvilágosító programhoz kapcsolódva évente 2-3 olyan Baranya megyei településen szervezzük meg az egészségnapokat, melyekben magas a roma népesség aránya.

2011-ben indítottuk el Gyöngyház Anyaklubunkat. Tevékenységeinek fókuszában Baranya Megye, ezen belül kiemelten Pécs város keleti városrészben élő hátrányos helyzetű nők, anyák, családok fejlesztése áll.

„2015-ben pedig létrehoztuk a Kóstolda Lakáséttermet és Közösségi Teret. Egy olyan találkozási pontot, a nem roma lakosság részére, melyben megismerkedhetnek az általunk nyújtott szolgáltatással, azaz egy cigány lakáséttremmel és ezen keresztül velünk is. Nagyon pozitívak a tapasztalataink és a visszajelzések is. A közös munkánk nemcsak a többséget hozta közelebb hozzánk, minket is közelebb vitt a többség felé, s mind eközben folyamatosan tanulunk, fejlődünk mind egyéni, mind pedig kollektív szinten.”

Az emberek egyik legjellemzőbb közösségi tevékenysége az étkezés.

Ennél nem lehetne természetesebb alapot teremteni egymás megismeréséhez. A meghirdetett alkalomhoz illő vacsorák, céges rendezvények, kiállítás megnyitók, jótékonysági vacsorák egész sora tette lehetővé az elmúlt évben számunkra, a bizonyítás lehetőségét. Számtalan online és offline cikk tudósított a kezdeményezésünkről. Készítettek velünk televíziós illetve videós műsorokat egyaránt. Azonban az eltávozó, és az újra és újra visszatérő vendégek elégedett szavai és a vendégkönyvünk tanubizonyága szerint is nagyon pozitív munkánk megítélése a régióban és országos szinten is.

A Kóstolda konyháján és a vendég térben helyi cigány asszonyok, lányok, nagymamak főznek, terítnek, takarítanak és közben tanulnak, fejlődnek, változnak. Ez egy lehetőség a változásra, fejlődésre és egyben megítélésünk megváltoztatására. A Kóstolda lakásétterem nem csupán egy mini étterem, hanem egy közösségi tér is, ahol főzőtanfolyamokat tartunk, amelyekre bárki jelentkezhet és tanulhat a cigánygasztronómiáról. Számtalan alkalommal települünk ki és nyilvánulunk meg a városban illetve főzünk a helyi rászoruló családok részére, más egyesületekkel együttműködve.

Hitvallásunk szerint: " A gasztronómiában nincsenek előítéletek."

Alko-Soft

Az Alko-soft célja, hogy az informatikán keresztül segítse a látássérült emberek szabad információhoz jutását, könnyebb beilleszkedését az „ép” társadalomba. Tevékenységeink, szolgáltatásaink segítik a látássérültek mindennapjait, munka-erőpiaci integrációját, képzésük hatékonyságát, és szélesítik szórakozási lehetőségeiket javítva ezek által életminőségüket. Olyan informatikai és akadálymentesítési szolgáltatásokat kínálunk számukra a segédeszközökön túl, melyek segítségével könnyebbé válik az információk megszerzése, az önálló életvitel elérése.

Az Alko-soft Szolgáltató Bt. 2004 januárjában alakult azzal a célkitűzéssel, hogy segítse magánszemélyek számítógéppel kapcsolatos problémáinak megoldását, valamint kisebb cégek informatikai infrastruktúrájának kialakítását, és folyamatos működésének biztosítását. Cégünk tagjai több éves informatikai tapasztalattal rendelkeznek a rendszeradminisztráció, számítógép hardverek, illetve szoftverfejlesztés területén. Mindemellett jól ismerjük az egyéni felhasználók problémáit, illetve gyakorlottan képesek vagyunk megoldani azokat. Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a felhasználó az igényeinek leginkább megfelelő informatikai megoldást kapja. 2008-ban munkaerő-bővítésen estünk át, melynek köszönhetően szélesebb szolgáltatás-skálát tudunk nyújtani az ügyfeleink számára. Sok új szolgáltatást indítottunk el. Többek között weboldalak készítését, szoftverek honosítását, weboldalak akadálymentesítését, felhasználói szoftverek készítését.

Céljaink:

Az Alko-soft társadalmi vállalkozás célja, hogy az informatikán keresztül segítse a látássérült emberek szabad információhoz jutását, könnyebb beilleszkedését az „ép” társadalomba. Tevékenységeink, szolgáltatásaink segítik a látássérültek mindennapjait, munka-erőpiaci integrációját, képzésük hatékonyságát, és szélesítik szórakozási lehetőségeiket javítva ezek által életminőségüket. A vállalkozás több mint 10 év alatt eljutott oda, hogy évente körülbelül 600 látássérültet ér el megfizethető segédeszközeivel, informatikai szolgáltatásaival, 13.000 könyvet számláló ingyenes digitális könyvtárával és jogi információs csatornájával, és mindemellett fenntarthatóan, stabil árbevételt realizálva működik. Fenntarthatóságunk záloga, hogy a látássérülteken túl informatikai szolgáltatásainkkal céges és más szervezeti ügyfeleket is kiszolgálunk.

Az Alko-soft körülbelül 5 éve tekint magára, mint társadalmi vállalkozásra, ekkor talákoztunk ugyanis a NESsT-tel, akik kifejezetten a hozzánk hasonló vállalkozásokat keresték szakmai és pénzügyi támogatást nyújtó programjukba.

Jelenleg két új irányba mozdul az Alko-soft:

Egyrészt egy látássérültek számára is tökéletesen használható digitális újságosstandon dolgozunk, melynek a programozása jelenleg vissza nem térítendő pénzügyi támogatás hiánya miatt akadt el. A hozzánk hasonló vállalkozásoknak sok esetben ez a legnagyobb kihívás: olyan türelmes tőkéhez jutni, mely a társadalmi hatás érdekében a megtérülés legalább egy részéről lemond. Másrészt célunk az, hogy minél több látássérültet segítsünk elhelyezkedni. Egy call centerben például egy látássérült kiváló munkát tud végezni, amennyiben az informatikai rendszer számára akadálymentes. Mi ebben segítjük az ügyfeleket, speciális munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó partnerünk pedig abban, hogy megtalálják a megfelelő látássérült munkavállalót, és segítsék annak beilleszkedését. Ezen a területen számunkra a megfelelő kapcsolatrendszer és az értékesítés a kritikus, ezek jelentik a legnagyobb kihívást. De ez nem tántorít el minket, mert hiszünk abban, hogy ezzel mindenki jól járhat, hiszen ha egy cég ezeket a technikai akadályokat leküzdí, elkötelezett munkavállalókat nyerhet, miközben a hozzájárul egy társadalmi probléma fenntartható megoldásához.

Szimplakerti Háztáji Piac

A Szimplakerti Háztáji Piac a Szimpla Kert területén működik minden vasárnap, immár négy éve. A piacon hetente mintegy 1500-2000 látogató viheti haza 30-40 környékbeli őstermelő és kistermelő kiváló minőségű, saját előállítású finomságait. Termelőinket szigorú szabályrendszer alapján, hosszú távra választjuk, ügyelve arra, hogy a piacon minél többféle élelmiszer elérhető legyen.

Piacunk emellett hagyományos értelemben vett közösségi tér: a rendszeres előzene és gyerekprogramok mellett nagy sikerű Közös Lábos programunkban minden héten más-más civil szervezet gyűjthet adományokat.

Termelői piac egy romkocsmában? Igen, lehetséges! A kultúra, a kreativitás és az állandó változás hozza létre napról-napra a Szimpla életérzést, melyben bárki otthon lehet, megpihenhet vagy szórakozhat Budapesten és Berlinben egyaránt. Indulásunk óta legfőbb küldetésünknek tekintjük környezetünk aktív formálását, élhetőbbé tételét, melyet Magyarország és a világ kulturális értékeinek felkutatásán, kreatív tehetségeinek, termékeinek bemutatásán és gondozásán, valamint az élet számos területén a fenntartható fejlődést elősegítő modellek bevezetésén és működtetésén keresztül teszünk. Ez a formabontó gondolkodás hívta életre a Szimplakerti Háztáji Piacot is. A belváros egyik leglátogatottabb termelői piaca mellett, hogy minden héten egyre népszerűbbé teszi a fenntartható táplálkozást, lehetőséget teremt a városi és vidéki társadalom párbeszédére, civil szervezetek adománygyűjtésére és tevékenységük népszerűsítésére. A piacon működő Közös Lábosban fennállása óta már több, mint 15 millió Ft adományt gyűjtöttek működésük fenntartására non-profit vállalkozások, alapítványok és egyesületek.

A Szimplakerti Háztáji Piac Budapest leghíresebb romkocsmájában, a Szimpla Kertben működik már négy éve, 30-40 termelő várja minden vasárnap a vásárlókat. A piacnak 1500-2000 látogatója van hétről hétre. A piacon kizárólag őstermelők és kistermelők kapnak helyet, akik saját termelésű és előállítású élelmiszereket árulnak, szigorú szabályrendszer alapján. Célunk a hosszú távú együttműködés, a kiváló minőség biztosítása a vásárlóknak, valamint külön figyelmet fordítunk arra, hogy minél többféle élelmiszer közül válogathassanak a hozzánk betérők, és az élelmiszer útja az asztalig pontosan követhető legyen. A piacon sokféle sajt, méz, lekvár, szörp, zöldségyümölcs, valamint hústermékek, mangalica- és vadhús, frissen szedett és szárított gombák és szarvasgomba-különlegességek, fűszerek, szendvicsskrémek közül válogathatunk. A piac szervezői rendszeresen ellenőrzik a termékek minőségét, látogatják a gazdákat, filmen és fényképeken mutatják be a gazdaság életét, hogy a vásárlók első kézből ismerhessék meg, milyen körülmények között készülnek az asztalukra kerülő ételek.

Néhány hónapja Budapesten egyedülálló módon háztáji reggelit kínálunk a hozzánk betérőknek, ahol a termelői piac kiváló minőségű termékeit kínáljuk a vendégeknek oly módon, hogy reggeli közben megismerhetik, melyik elfogyasztott termék pontosan honnan érkezett az asztalra.

A piac mindig is közösségi színtér volt. A Szimplakerti Háztáji Piac is szeretné követni ezt a hagyományt, ezért minden héten élő zenével kedveskedünk a piac látogatóinak. A vásárlás mellett gyerekfoglalkozás, valamint élénk civil élet fogadja az érdeklődőket. Közös Lábos programunkban minden héten más-más civil szervezet képviselői főznek a piacon kapható alapanyagokból, rendszerint egy húsos és egy vegetáriánus fogást. Az itt készülő ételeket adományért cserébe lehet megkóstolni, az adományt pedig az aktuális szervezet kapja céljai megvalósításához. Közös Lábos programunk mellett, hogy jó közösségi program a részt vevő szervezetnek, az adománygyűjtésen túl lehetőséget nyújt a szervezet tevékenységének megismertetésére, lehetséges támogatók, önkéntesek megszólítására.

A Szimpla lételeme a folyamatos fejlődés és átalakulás. A piacot is ez jellemzi: a vásárlók visszajelzése alapján folyamatosan szeretnénk tovább gazdagítani kínálatunkat, valamint minél több budapesti és nem utolsó sorban külföldi látogatóval megismertetni és megszerettetni a piacozás élményét.

Házikó

A Házikóban lepároljuk, befőzzük, megsütjük a vidék színe-javát – és eléd teszünk a Farmbistro-ban, vagy kiszállítjuk, felszolgáljuk rendezvényeden. Gondoskodunk a hazai termelőről, akiktől közvetlenül szerezzük be az összes zamatos, szezonális alapanyagot. Ha minket választasz, nemcsak friss, adalékmentes, kivételesen finom ételekhez jutsz, de döntéssel te magad is vidéket fejlesztesz. Nagy dolgok ezek egy jóízű falatozás alatt, ugye?

A Házikónál mindannyian azon vagyunk, hogy a friss és tiszta termelői alapanyagokból készült ételekkel a vidékfejlesztési koncepció is tápláló és feldolgozható formában jusson el hozzád. Csapatunk kísérletező kedvű pékekből, lelkes és találékony szakácsokból és cukrászokból, mindent átlátó üzemetvezetők, gazdákat látogató beszerzőkből, catering eseményeket levezénylő szervezőkből, vevőket lenyűgözni és tájékoztatni vágyó kommunikációs kollégákból és persze elméleti- és gyakorlati vidékfejlesztőkből áll. Gyakornokaink pedig több ország egyeteméről érkezve segítik irányban tartani a Házikót.

KEZDETEK ÉS ELVEINK

A 2014 novemberében elinduló Házikó háttérét alapítóink, Bertényi Gábor és Szalai Mihály szakmai múltja biztosítja. Nevükhöz fűződik a Szimpla Piac, a Nagymarosi Piac, a Balassagyarmati Piac és a Szimpla Házitáji Kisbolt is – az AGRI KULTI nevű kutatóműhely létrehozóiként számtalan egyetemi kutatás és fenntartható vidékfejlesztési projektben vettek részt az elmúlt években. Az elméleti munka és a gyakorlati tapasztalatok élő és folyton megújuló kapcsolatot jelentenek a vidékkel és annak lakóival. A Házikóban így garantáljuk a környezeti és szociális előnyöket, melyek érvényesüléséhez a vásárló az ételek választásával közvetlenül hozzájárul.

HÁZIKÓ ÉS FARBIBISTRO

A Házikó üzeme Budapest szívében keresztül köti össze a nagyvárost a magyar vidékkel. A 2014 nyarán teljesen átépített és felújított 7. kerületi székhelyen minden európai egészségügyi standardnak megfelelő gépezetek és sok kézimunka segítségével állítjuk elő a finomságokat. A Dembinszky utca 32. udvarában megbújó üzem ételeit december 15-től az utcafronton nyíló Farmbistro-ban (<http://farmbistro.hu/>) is megkóstolhatja minden jóra éhes városi lakos!

KÍNÁLATUNK

Akár reggeliben, ebédben, kávéhoz való harapnivalóban vagy esti fogadásban gondolkodsz, jó helyen jársz! Leveseink, szendvicseink, salátáink, hidegtálaink, gyümölcsös és zöldséges batyuink és desszertjeink kifogástalan minősége mögött vidékfejlesztési és fenntarthatósági alapelvek állnak, különösen értékes táplálékot adva. Szezonális, közvetlenül a termelőtől beszerzett alapanyagaink tisztaságát a feldolgozás során is megőrizzük, nem használunk mesterséges tartósítószer, adalékanyagot és színezéket. Környezetbarát csomagolásunkon minden összetevő származási helyét is feltüntetjük, ezzel biztosítva az élelmiszerlánc teljes átláthatóságát! Termékeink egyedülállóan frissek: minden a kiszállítás napján készül.

MITŐL FENNTARTHATÓ ÉS ELŐREMUTATÓ A HÁZIKÓ MODELLJE?

Alapanyagainkat kizárólag hazai kisgazdaságokból szerezzük be, preferálva az ökológiai gazdálkodókat. Ezzel segítünk elérni, hogy a vidéken gazdálkodók munkájának legyen értéke és értelme. Beszállítóink többsége rendelkezik bio-minősítéssel és minden gazdánk saját meggyőződéséből növény-, állat-, táj-, és emberbarát módon gazdálkodik, a biodiverzitást őrizve.

Termékeinken minden összetevő származási helyét feltüntetjük, hogy tudd, mit eszel és akár személyesen is felkereshesd az adott gazdaságot. Makulátlan alapanyagainkhoz nem használunk mesterséges tartósítószer, adalékokat és színezéket. Üzemünk környezetkímélő működése és termékeink újrahasznosított és biológiailag lebomló csomagolása járul hozzá koncepciónk teljességéhez. Amikor csak lehetséges, ételeink kiszállításához teherbicikliket veszünk igénybe, így sem növelve a városi légszennyezést.

Az emberség erejével alapítvány

Az emberség erejével Alapítvány küldetése, hogy szerepet vállaljon egy mindenki számára elérhető, demokratikus társadalom létrejöttében. Ehhez egyaránt fontos a hátrányosan megkülönböztetett csoportok támogatása és (emberi jogi) nevelési programok megvalósítása. Vidéki, kicsi, civil szervezetként a gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan elvből indulunk ki, oktatási/nevelési programjainkban az innovációra, az adaptálhatóságra és a multiplikálásra helyezzük a hangsúlyt. Az emberség erejével Alapítványt 2006-ban indították el lelkes pécsi fiatalok, hogy az emberi jogok és a szolidaritás eszméit népszerűsítsék. A szervezet fő célja a társadalmi befogadás erősítése, az elnyomott, hátrányosan megkülönböztetett csoportok támogatása és többségi társadalom érzékenyítése által.

Az alapítvány 2010-ben kezdett dolgozni, Pécs keleti, szegregálódó városrészében, Gyárvároson. A kezdeti iskolai után szabadidős programokból, előbb a Menedék ifjúsági klub jött létre, majd 2013 tavaszán az Élmény Tár Tanoda. A tanoda profiljában megtalálható a tanulássegítés, tanulási projektek, rendszeres műhelyek (kézműves-alkotó, média, foci, élménypedagógia, stb.), szabadidős programok és táborok. A tanoda küldetése, hogy az oda járó, többségében mélyszegénységben élő és/vagy roma gyerekek hozzá jussanak azokhoz az élményekhez, amelyek szerencsésebb sorsú társaik számára mindennaposak, legyen szó, lovaglásról, múzeumlátogatásról, moziról, vagy korcsolyázásról. A programok alapja a tapasztalati, nem-formális tanulás. A gyerekek szülei számára 2015-ben indult közösségfejlesztő folyamat, rendszeres találkozók, személyes mentorálással, szabadidős programokkal, helyi érdekvérvényesítő kezdeményezésekkel.

A szervezet 2007-ben indította első emberi jogi nevelési programjait, helyi általános- és középiskolákkal együttműködve. 2015 tavaszától 2016 tavaszáig, az alapítvány szakemberei, a Norvég Civil Támogatási Alap finanszírozásával valósítottak meg 8 hosszú távú emberi jogi nevelési folyamatot, melyek igazodnak a Nemzeti Alaptantervhez és a hatályos kerettantervekhez, így Magyarország egész területén adaptálhatók. A 8 folyamat tematikáját, óravázlatait és tapasztalatait az „egyMÁStan című, ingyenesen letölthető kiadvány foglalja össze. Az emberség erejével Alapítvány két emberi jogi nevelési online platformot is üzemeltet: az Emberség SZabad E-gyeterem (E.SZ.E.) e-learning kurzusokat kínál, az Emberség Játszótér pedig olyan online játékokat tartalmaz, melyeket oktatási célokra is lehet használni. Az emberi jogi nevelés és a demokratikus állampolgárságra nevelés elterjesztése érdekében, a Pécsi Tudományegyetem több képzésében (szociális munkás, pedagógus) tartanak órákat, vagy teljes szemináriumokat az alapítvány trénerai. A szakemberek számára elérhető képzések közül több is rendelkezik akkreditációval.

Az emberség erejével Alapítvány fontosnak tartja a civil szervezetek együttműködését, ezért kezdeményezte a Pécsi Emberi Jogi Nevelési Munkacsoport létrejöttét, amelynek jelenleg 7 szervezet tagja, akik különböző emberi jogi nevelési programokat üzemeltetnek. Ezentúl, az alapítvány tagja a Magyar Szegénységellenes Hálózatnak és rendszeresen dolgozik nemzetközi együttműködésekben is (Fiatalok Lendületben Program, Erasmus+).

